

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Kenyeret!

Soha nagyobb igazságtalanságok, mint napjainkban, — holott joggal reméltük, hogy a megújulásra vállalkozó új irány diadalmasan tör utat minden vonalon az igazság felé. Az uttorés késik. És ez a késés igen nagy, szinte beláthatatlan bajok eredő oka lehet. Ma még minden helyrehozható — holnap ki tudja? Éppen ezért kötelessége minden megbízható értéknek és minden számbavehető erőnek összefogni és vállvetve nekilátni a munkához, hogy végre-valahára a megnyugvás, a társadalmi osztályok lelkiállapotának békés egysúlya az összesség, a nemzet fejlődésének lehetőségeit biztosítsa.

Egy nagy lázbeteg összes, súlyos tünetei között hánykolódik közéletünk immár hosszú idők óta. Nyugtalanossággal várjuk a hűsítő gyógyszert, reménykedve a bölcs orvost. És eddig jóformán sehol — semmi. A kuruzslók ugyanitt lefetyelnek körülöttünk és kotyvasztják a maguk habarékát, amelyben nem sok köszönet van. Hogy csak egy példára térjünk ez alkalommal, az ezerholdas Gaál Gasztonok az elszegényedett, lerongyolódott magyar tisztviselői karra, a háboru egyik legnagyobb áldozatára öltögetik ki nyelvöket, majd megfenyegetik a városi lakosságot, a munkásosztályt, hogy ha nem fogadják hozsánnával a 18 koronás kenyeret, akkor majd felkoptatjuk az állatokat — mi, a termelők. Ohó! igen tisztelt nemzetgyűlési tag vagy honatyá, vagy nem is tudom, minek tiszteljük hamarjában. Nem oda Buda. Hátha mi meg azt mondanók, mi meg nem csinálunk önöknek ást, nem varrunk csizmát vagy bocsnát lakkcipőt, nem osztunk igazságot és nem visszük önöket kényelmes I. osztályu kupékban (évi bérletjegy 250 korona) Budapestre, a nemzetgyűlésbe, hogy bölcsességeikkel az álmélkodó világot megdöbbenésük.

Vagy talán már elfelejtették a multat, hiszen csak még tegnapelőtt volt. Amikor még nyakunkon ült a vörös rém és vigyorgó pofával éppen a mai idők szomorú hamupipőkéjének, a lateiner osztálynak szemébe vigyorgott a legrosszabbul. A bírónak, a tanárnak, az ügyvédnek, a csatornatisztításra ítélt orvosnak és tutti-frutti az egész intelligens osztálynak. Most meg önök csinálják ugyanazt?

Vagy azt hiszik, hogy egy ideig-óráig szerencsésnek bizonyult politikai jelszó révén ez a szerencsétlen csonka ország, ma már csak a kisgazdapárt egyikét uszítójának dominiuma lett, amelyből az osztályönzés lángpallosával üzhetik ki a 20koronás tejért, a 64 koro-

nás husért és az 1000 koronás buzáért is zúgolódó munkást és tintanyalót.

Nem igen tisztelt Gaál Gaszton ur és társai. Önöknek még nem kellett eladni a szubidót, hogy kenyér legyen a háznál, a lepedőt, hogy teje teljen a beteg gyerekeknek, önök a terheket áthárító többi osztályokkal egyetemben még vigan evickélnek, ahol mi már fuldoklunk és már-már elmerülünk. De ha vigan vannak is, talán még se igazság, hogy ilyen tréfákat csináljanak a mi rovásunkra, hogy mi voltunk Kun Béla előfutárjai. Keserű kedvünkben azt is mondhatnók, hogy talán inkább azok, akik annak idejében éppen olyan ridegen és önzően elzárkóztak a szenvedők, az elnyomottak jogos igényeinek kielégítésétől, mint önök egyrésze ma.

De hogy nem mi vagyunk a teketlenek, éppen kapóra jön egy hódmezővásárhelyi hír.

Éppen ma olvasom a hódmezővásárhelyi kisbirtokos szövetség megállá-

pitását, hogy a hivatalos gabonaárakat az ország lakosságának tuinyomó része nem tudja megfizetni. Ezért elhatározták, hogy küldöttséget küldenek Budapestre és megkérlik az illetékes köröket, hogy a buza árat a belföldi forgalomban 300 koronára szállítsák le. A kisgazdákat érzékenyen érinti az árleszállítás, de önkéntakarják meghozni az áldozatot, mert átérzik a helyzet súlyosságát. Jaj, a hódme: övászárhelyiek!

Ez a beszéd, igen tisztelt Gaál Gaszton urék. Ugy látszik vannak még kis gazdák a vidéken is, nemcsak Budapestben, a nemzetgyűlésben.

Mai napság megint a szocializmus térfoglalásáról beszélnek uton-utfélen. Ha így lenne, Gaál Gaszton és társainak hervadhatatlan előkészítő érdemeit ezen a téren bizonyára megfogja örökíteni ha nem is Kun Béla, de a „Népszava” minden esetre. Mi tárgyilagosabbak vagyunk, mint az önök vezérkolomposai.

Reitz János.

A kenyérbizottság újabb jelentése

Két korona lesz a kenyér- és tiz a főzöliszt

A nemzetgyűlés mai ülése

Budapest, aug. 14 (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülést 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az elnöki előterjesztések után felolvassák az interpellációs és indítvány-könyvet.

Majd Vass József, a 9 es kenyérbizottság elnöke a bizottság jelentését ismerteti. Bejelenti, hogy a termés zár alá vételét azért javasolja a bizottság, mert csak úgy látszik biztosítottak az ellátatlanok részére szükséges 3 és félmillió métermáza gabona megszerzése. Elfogadja a bizottság a rendelet alap gondolatát, amely az összes ellátatlanokat 6 kategóriába sorozza. A javaslat szerint a szállítás és fuvar díját 240 koronáról 162 koronára szállították le. Szigorú rendelkezést kér a csempészés megakadályozására. *Javasolja a bizottság, hogy a kenyérliszt drát 200 koronában, a főzöliszt pedig 1000 koronában állapítsák meg métermázaenként. Az esetleges veszteségeket a finom és tisztának szolgáló lisztből lehet majd behozni. Az ilyen lisztnek 30—33 korona lesz kilója.*

Kijelenti végül, hogy a bizottság kisgazda képviselői nem zárkóztak el attól, hogy nagy áldozatot ne hozzanak az ország érdekében csak az ország nehéz helyzetét látják maguk előtt. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Reischl Richárd elfogadja a javaslatot. Nemcsak a gazdáknak, hanem más társadalmi osztályoknak is készeknek kell lenniök, hogy az ország érdekében áldozatot hozzanak.

Dániel Béla és Sándor Pál is elfogadják a javaslatot.

Nagyatádi Szabó helyesli, hogy a vidéki ellátatlanok részére a fejkvótát havonta fogják kiadni. Bejelenti, hogy a maga részéről a javaslatot elfogadja. *A Ház a javaslatot egyhangulag elfogadja.*

Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz, utánna átternek az interpellációkra.

Tomcsányi Pál Vilmos igazságügyminisz-

ter válaszol Hornyánszky György hozzáintéztett interpellációjára, a Tisza gyilkosság főtárgyalása ügyében.

Kijelenti, hogy a hadosztálybíróóság főtárgyalása törvényes alapon nyugszik. Hornyánszky nem veszi tudomásul a választ.

Szilágyi Lajos a hadirokkantak járuléka ügyében interpellálja meg a honvédelmi minisztert. Beszédében támadást intéz a Move ellen, mely szerinte a Károlyi forradalom idején tett hűségnyilatkozatával bebizonyította, mennyire szolgálta Károlyit.

Szterer István honvédelmi miniszter megnyugtató kijelentéseket tesz s bejelenti, hogy nemsokára a Ház elé fogja terjeszteni a rokkant ügyről szóló törvényjavaslatot. Szilágyi és a Ház tudomásul veszi a választ.

Gömbös Gyula személyi kérdésben szóval fei és visszautasítja Szilágyi támadását a Move ellen. Ezután a nemzetgyűlés ülése véget ért.

Nem lesz amnesztia a bolsevistáknak

Budapest, aug. 14. (N. St. t. j.) Az utóbbi napokban elterjedt az a hír, hogy a politikai bűnösök általános amnesztiát kapnak. A Nemzeti Sajó iroda munkatársának kijelentette Teletki Pál gróf miniszterelnök, hogy *erről magáról nem lehet szó. A kormányzó joghatás körébe bevették ugyan ezt a pontot is, de ez nem azt jelenti, hogy már el is rendelik az amnesztiát. Amnesztiát csak olyan országban lehet adni, amelyben teljes rend és nyugalom van. Nálunk erről nincs szó. A cseh mozdulatokra kijelentette, hogy Csehországban tényleg észlelhetők bizonyos vonatkozólag pedig azt mondja a miniszterelnök, hogy a lengyel haderő a német határ mentén és Varsó körül újból sikereket ért el.*

A Tisza-gyilkosság főtárgyalása

A titokzatos francia nyelvű levelek Bécsben

Budapest, aug. 14. (Nemz. St. tel. jel.) A Tisza-gyilkosság mai főtárgyalásán első tanu Bókay Pál László. Előadja, hogy a diák-tanácsnak 2-3 hétig volt tagja. A katonatanácsban gyakran megjelent Kéri és Friedrich is, akik állandóan benn voltak a Károlyi-párt helyiségében s ő azt hiszi, hogy Friedrich adott ki pénzt is propaganda célokra. Ugy tudja, hogy bejárt a katonatanács üléseire és híreket vitt a Nemzeti Tanácsnak. Arra a kérdésre, hogy miként szerzett a Nemzeti Tanács katonaságot a forradalom napján, azt válaszolja tanu, hogy egy század katonaságot, amely legnagyobb részét lógósokból állott, beszállásolták a Reáltanoda-utcai iskolába. Ezek voltak Károlyi testőrei. Tudomása van arról, hogy október 29-én, vagy 30-án, Friedrich, Kéri, Fényes, Csernyák, Hüttner és Sztanykovszky résztvettek egy értekezleten, az Astoriában, amikor arról volt szó, hogy Lukásichot, Tiszát és másokat esetleg letartóztatnak, vagy eltesznek láb alól. Ő a forradalom kitörésének napján az Astoriában volt. Estefelé katonák jöttek és elmondták, hogy megölték Tiszát. Dobó többször dicsekedett előtte. Egy alkalommal Dobótól és Horváth Sanovicsától megkérdezte, hová mennek, azt mondták, hogy a városba pénzért.

— Miféle pénzért? kérdeztem őket.

— Mi öltük meg Tiszát s ezért kell be-
tölni a szánkat... felelte rá Dobó.

Mondada kérdésére előadja Bókay, hogy több irata van Bécsben, nagyon fontos adatok vannak köztük, de nem hozhatja nyilvánosságra, mert bevernék érte a fejét.

Mondada: Miért vernék be? Mondja meg a címet, ahová az iratokat elrejtette.

Tanu: Nem mondhatom meg a címet. Az iratok a Tisza gyilkosságra vonatkoznak,

amelyeket Kéri, Pogány, Csernyák és Károlyi Mihály irták alá s franciául vannak írva. Ha kiadnám ezeket, bizonyosan nagy kellemetlenségbe sodornám magamat...

Mondada: Lehetetlen, biztosítjuk magát, hogy használat után átadjuk a leveleket.

Bókay kijelenti, hogy nem adhatja meg a címet.

Mondada: Mi volt a célja a levelek gyűjtésével?

Tanu: Összeállítva kiakartam adni.

Elnök: Kik voltak a katonatanács létezői?

Tanu: Friedrich, Kéri, Hüttner, Pásztor Béla és Pusztai.

Elnök: A lánchidi tüntetést ki rendezte?

Tanu: Fényes László és Friedrich.

Mondada: Említett valamit, hogy Csernyák valami csapatot szervezett, amely megakartta védeni a zsidókat.

Tanu: Nem Csernyák volt az, hanem Friedrich. Ő szervezett egy cionista légiót.

Mondada: Mi volt az a cionista gárda?

Tanu: Annak idején Friedrich volt a védnöke. A tagjai lementek a falvakba és agyonverték a parasztokat.

Mondada: Honnan tudja, hogy Friedrich szervezte ezt? Ez az állítása nem látszik komolynak.

Tanu: Fenn voltam nála, amikor ott voltak a Makkabea-körből és ő vállalta a védnökséget.

Lengyel védő: Csernyák mit mondott Károlyiról?

Tanu: Károlyit befolyásolható bolond embernek tartotta, kinek nincs ezze és Simonyi Henrik és Kéri Pál vezetik. A tárgyalást folytatják.

A testnevelési bizottság ülése

A sport minden ágának fejlesztése és művelése, a serdülő ifjúság sportszerű kiképzése, a falusi lakosság sportiránti közönyösségének megtörése és a sporttal, valamint a testneveléssel való megismeretése és megbarátkoztatása azok a gyorsan megvalósítandó feladatok, amelyeket a körletparancsnokság égisze alatt működő testnevelési tanács maga elé tűzött. — Tegnap ismét gyűlést tartott a testnevelési bizottság, hogy azt a munkát amelyet oly szép sikerrel kezdett meg, tovább folytassa és sikerre vezesse.

A polgári társadalomból csak Szomjas Gusztáv vármegyei főispán, Losonczy Álmós főorvos és sennyei Oláh István volt jelen, míg a katonaság nagy számmal volt képviselve Hegedűs Pál vezérőrnagy, körletparancsnok másnemű elfoglaltsága miatt nem lehetett jelen.

Szomjas Gusztáv főispán nyitotta meg a gyűlést. Üdvözölte a megjelenteket, majd külön Perczel Aladár huszárkapitányt, az ujonnan kinevezett körletelődöt.

Perczel Aladár huszárkapitány jelentésében beszámolt a testnevelési bizottság eddigi működéséről. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bizottságnak azt a javaslatát, hogy a középiskolákban a tornát heti 4 órában tanítsák, elvetette. A testnevelési bizottság ismét felírta a honvédelmi, mint a felsőkereskedelmi iskolán kívül a többi négy középiskolában is megszervezik. Bejelenti, hogy a MOVE sportpályájának építését már megkezdették s a gyermek játszótérrel a Nagyterádon használhatóvá alakítják át. Jelenti, hogy az ifjúság lökiképzését a Szemere-egyesület vette a kezébe. Indítványozza, hogy a testnevelési bizottság is azon értelemben foglaljon állást, hogy a sportegyesületek utazási kedvezményben részesüljenek. Bejelenti végül, hogy a katonaság aug. 19-20-21. napján nagy sportünnepélyt rendez, amelynek jövedelméből a testnevelési tanácsnak is juttatnak.

A tartalmas jelentés után Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Bereg megyék képviselői számoltak be a megyei sportteletről. Örömmel

állapítható meg, hogy a körlet egész területén sporttelepek, sportegyesületek, cserkészcsapatok, önkéntes tűzoltó egyesületek létesülnek.

Losonczy Álmós főorvos indítványozza, hogy irjanak fel a miniszterelnökhöz, hogy a most megtartandó jegyzőtanfolyamon kötelező tantárgynak vélessék fel a közegészség tanítása és ezt képesített orvosok adják elő, a jegyzőjelölteknek, akik majdan a falvakban feltudják világosítani a falusi népet a testnevelés fontosságáról.

A bizottság az indítványt egyhangulag elfogadta.

Szentgyörgyi ezredes záró szavai rekesztette be a gyűlést.

Millerand távirata Wilsonhoz

Páris, aug. 14. (Nemzeti St. telefon jel.) Millerand a Washingtoni nagykövetség úján táviratot intézett Wilsonhoz, amelyben kifejti, hogy Franciaország teljes mértékben magáévá teszi Amerikának a szovjet kormányral szemben elfoglalt álláspontját és azon a nézeten van, hogy nem lehet hivatalos érintkezést fenntartani egy olyan kormánnyal, amelynek diplomatai lázitanak és szerződéseket csak azért írják alá, hogy meg ne tarisák. Ez indította arra, hogy Wrangel tábornok kormányát elismerje. A távirat olyan kifejezéseket is tartalmaz, mint amilyet az előtt sohasem használtak hivatalos okiratokban s amely Anglia ellen irányul. Millerand olyan lépést tett, amelynek következményei beláthatatlanok.

Berlin, aug. 14. A helyzet tegnap óta nem sokat változott. Megállapítást nyert, hogy tévedés volt Lloyd George az a feltevése, hogy Wrangel tábornok kormányának elismerése tévedésből történt.

Páris, aug. 14. (N. St. t. j.) A Le Journal jelenti Londonból, hogy a franciák Wrangelgel szemben elkövetett eljárása, ha ezt a franciák következetesen folytatják, nagy változásokat fog előidézni a francia-angol együttműködés egész rendszerében. A „Star” azt írja, hogy 1914. óta most kelet először nyugtalan-ságot az a szakadék, amely Anglia és Franciaország között támadt.

HIREK

— Kinevezés. Hubert O tó, kormánybiztos főispán Varga Endre napidijast tb. adólistáztta nevezte ki.

— Szabadságolás. Dr Pálffy Zoltán tb. aljegyző augusztus hó 9-én nyári szabadságra ment.

— A polgármester itthon. Márk Endre udv. tanácsos polgármester Budapestről hol a szováti földek ügyében jár, pénteken este haza érkezett és tegnap már tárgyalt a szováti földeket illetőleg.

— Behajtják az adókat. A főispán közli, hogy az állami egyenes adókat folyó hó 15-től kezdve a miniszteri rendelet értelmében végre fogják hajtani. A kormány szigorú intézkedéseket léptetett életbe, minthogy az államnak feltétlenül pénzre van szüksége. Az adózók érdekében áll tehát, hogy ne tegyék ki magukat a végrehajtással járó fölösleges zaklatásnak, hanem a nátraleköt sürgősen fizessék be az adóhivatalokban, annál is inkább, mert ilymódon a végrehajtással járó 5-6 százalékos költségeket is megtakaríthatják.

— Az ügyvédi kamarai tagokat folyó hó 15-én déli 12 órára buza ügyben összehívja a kiküldött bizottság.

— Felhívás. Mindazon auto és motor-kerékpár tulajdonosok, kiktől a vörösök, valamint a románok auót, vagy kerékpárt loptak, illetve veitek el a bejelentő lap kitöltése végett azonnal jelentkezzenek a rendőrségen, I. em. 66. szobában.

— Sajtóhiba csuszott tegnapi „Cserekereskedelmünk Hollandiával” című cikkünkbe. A 2. pontban ugyanis „kézműiparunk mázas színvonalát” helyett „kézműiparunk magas színvonalát” értendő.

— Csak óvatosan adakozzunk! A belügy-miniszter körrendeletben hívja fel a hatóságok figyelmét a jótékony célra történő gyűjtések körül elkövetett visszaélésekre és felhívja a hatóságokat a visszaélések meggátolására.

— A magyar közszolgálati alkalmazottak ellátási jegyeit ezután a számfejtő hivatalok fogják az ig. nyjogosultaknak kiadni. Az igénybejelentési nyomtatványokat folyó hó 16-tól, hétfőtől a pénzügyigazgatósági számvevőség előterében (pénzügyi palota földszint) vehetik át a tagok. Az igénybejelentések leltáriismeretes kiállítására és a számfejtő hivataloknál leendő benyújtására minden tagra nézve nagyon fontos, mert a kezében levő ideiglenes igazolvány 8 nap múlva érvénytelen. M. kir. pénzügyigazgatóság.

— A debrecen—nyirbátori vasut személyzetének fizetési ügyében is eljár a polgármester budapesti időzése alatt. — A kérdésben tárgyalást folytatott, s amely kedvező eredménnyel végződött, amennyiben a személyzet megkapja a háborús segélyt. A vasut elhatározta, hogy tarifáját a Máv. tarifájához képest emeli.

— Orvosi hir. Dr Nagy József szülész-nőorvos Piac-u. 4. sz. a. rendelésében rendeléseit szülészeti és nőbeteg részére megkezdte. Rendel. d. e. 9-10 ig, d. u. 2-4 ig.

— A temetkezési intézetek szabálytalanságai. Előfordult, hogy egyik temetkezési intézet az elhalt egyént nem jelentette be anyakönyvezés végett az anyakönyvi hivatalnál, csak mikor már a temetés megtörtént. Márk Endre polgármester köriratilag felhívta a debreceni összes temetkezési intézetek tulajdonosait, hogy ezentul a temetést addig ne eszközöljék, míg a hatósági halottkém halotti bizonyítványát kézhez nem kapják.

— Magyar állampolgárság kérése. Temelköt Sztóján, aki Macedóniában született, 7 év óta debreceni lakos azt kérte, hogy magyar állampolgár lehessen, miután ő itt cukorka készítővel foglalkozik; állandóan. Felesége, családja van. Márk Endre polgármester az állampolgárság elnyerés iránti kérvényt pártoló javaslatot terjesztette fel a belügyminiszterhez.

— Dr Zemplényi V. Gyula szülész, nőorvos rendelését áthelyezte Piac u. 16 I. em. 2 alá, az Alföldi Takarékpénztár palotájába. Rendel. hétköznap délután 3-5.

— „Vörös világ Mikopércsen“ című cikkben említés tételét néhai Orosz István mikopércsi főjegyzőről is, aki 1914-ben meghalt. E helyt említjük meg, hogy ő 24 évig volt Mikepércs község főjegyzője, köztisztviselőnek és szeretetnek örvendett és községe népe még ma is hálással emlegeti.

— Ügyvédi hír. Dr. Kiss Sándor volt büntető törvényszéki bíró ügyvédi irodát nyitott Piac u. 31. szám alatt. Telefon 11—18.

— Adományok és kedvezmények a menekülteknek. Az elmúlt héten a számtétel és mindennélküliség szomorú napjait élő menekült véreink javára befolyt szeretetadományképpen Barkóczi Gábor urtól 100 korona, perselypénz címen befolyt 590 korona. Kedvezményt ajánlott fel a Törő-féle vendéglő új gazdája Buzás ur 6 keresztény menekültnek 1 hónapi étkezésre, azzal, hogy annyit fizessenek amennyi 100k telik. Fogadják a jószívű adakozók a menekültügyi hivatal hálás köszönetét. Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége.

— A termény átvétele az utóbbi időben lassu ütemben folyik és egyáltalában nem felel meg azoknak, melyekre a kezdet kecsgető kilátásai feljogosítottak. Egyes vidékekről ugyanis, ahol elegendő mennyiségben állott rendelkezésre a csépléshez szükséges szén és benzin, ott, főként az uradalmakból, már jelentékeny mennyiséget beszállítottak. Sajnos, ez a beszállítási készség azonban nem általános. Az áruforgalmi r.-t. teljesen kiépített hatalmas szervezete ép ezért nem is fejtheti sok helyütt teljes munkaerőjét. A részvénytársaság egyik igazgatója, Csanády Aurél, aki a vidéki szervezést kiépítését intézi, országos körútja alkalmával szerzett benyomásai alapján a pangás okait részint a községi közigazgatás lassúságában, részint a termelők szűkebb körében és rövidlátásában véli. A legtöbb helyen ugyanis a termelők minden módon huzakodó-halasztják a beszállítást, minden kiróvás ellen felszólalnak, felebbeznek, sőt terményeiket már most elvermelik, csak hogy minél több gabonát értékesíthessenek szabadforgalmi áron. Természetszerűleg ily körülmények között a kormány kénytelen lesz a legerélyesebben fellépni és a kötelezettségüknek meg nem felelő egyes termelők ellen szigorú igénybevételei fogatosítani. Ha az illetők terményeiken már tudtak, vagy azt elrejtették, hogy azok az igénybevételei eljárás során feltárára nem kerültek, az igénybevételei nem csak a természetrendelet által érintett gabonaneműkre, hanem az illető árpa, zab, tengeri és esetleg egyéb termésre is kifogják terjeszteni. Az ilyképp igénybe vélt készletekért jóval alacsonyabb árakat fognak fizetni, mint amekkorát az a gazda igényelhet, aki a reá bizott mennyiséget a bizonyos által megszabott időben beszállította. Egyébként az is megeshetik, hogy ha a termelők lanyhasága egészen általánossá válik a kormány nem fog kitérni az országos igénybevételei elrendelése elől.

— Nyukosz hirdetés. A fiók választmánya minden kedden délután 6-tól fél 8 óráig állások és munkaaljak ügyével foglalkozik. Felszólítjuk férfi és női tagjainkat, akik állásokra és munkára reflektálnak, a jelzett időben és napokon a titkári hivatalban (Péterfia-u. 20) megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— Adományok. A vámospércsi tűzkárosultak részére a következő adományok érkeztek az alispáni hivatalhoz: Békéscsaba város 300, Fejérvármegye alispáni hivatala 388, Jánk 50, Tarnaméte 89, Zolezsány 167, Badacsony 84 korona.

— A női tábor kedden délután 6 órakor a jogász- és Tisztviselő-körben gyűlést tart.

— Cementszükséglet bejelentése. A Baross Szövetség választmánya felhívja a Szövetség összes tagjait, hogy cementszükségletük mennyiségét hivatalos helyiségünkben (Kossuth-utca 7, szőnyegüzlet) f. hó 14-én déli 12 óráig bejelenteni szíveskedjenek. Egyben tudatjuk, hogy a f. hó 15-re hirdett rendkívüli közgyűlést a vásár miatt f. hó 22-én tartjuk meg a Kereskedő Társulat dísztermében délelőtt 11 órakor.

— Vörös boszorkány. A rész ma kerül bemutatásra a Meteor mozgóban mérsékelt felemelt helyárak mellett.

— A Keresztény Nemzeti Liga propaganda szakosztálya folyó hó 12-én ülést tartott. Egyéb szervezeti kérdések elintézése mellett elhatározta, hogy szeptember közepétől kezdődően a jövő kultur és társadalmi feladatait ismertető magyar délutánokat és a keresztény magyar szépművészet tárgyait felölelő magyar estéket rendez, a program tüzetes előkészítésére s a rendezésre Ferenczy Tiborné, Haendel Vilmosné, Hubert Otóné, Szentkirályi Tivadarné és Tüdös Jánosné kéréstől föl.

— Menekültek figyeimébe! A svéd missió által szeretett adományként beérkezett hering hétfőn és kedden délelőtt 8—1-ig ki fog osztani, miért is felhívjuk menekülteinket, hogy igazoló könyveikkel az átvétel végett jelentkezzenek a jelzett napokon. Az OMH debreceni kirendeltsége.

— Magyarország ujjaépítése és a Keresztényesség, írta Bangha Béla. Kapható Antalfy könyvesboltjában. Szentanna és Varga-u. sarok.

— Olcsóbb vasuti szállítást csak oly módon tud a szállító közönség elérni, ha kúldeményeit általunk a Budapest—Debrecen és Debrecen—Budapest közötti gyűjtőforgalomban szállíttatja. Ugy ezen, mint bármely szállítási ügyben felvilágosítással készségesen szolgál az Ullmann és Seeligmann szállító cég Debrecen, Verbőczy-utca 2.

— A városi tejgazdaság folyó hó 16-án a baromvásárláson egy drb tenyésztésre alkalmas bikát, 7 drb 5—6 hónapos úszó borjút és 10 drb fejőstehenet reggel 8 órakor elárverez.

— Nagy táncestély lesz a Royalban e hó 15-én, az az vásárvásárnapján. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj vigalmi adóval 9 kor. 60 fillér.

— Vámörülés. Az „István“ gőzmalom felhívja ugy az öröklető gazdaközönség, mint az ellátatlanok figyelmét arra, hogy buzát és rozst a fennálló rendeletek alapján vámörülésre elvállal. Az öröklényt az öröklető a legkiválóbb minőségben azonnal megkaphatja, úgy hogy arra várakoznia nem kell.

— Rendőri hírek. Eletunt péklegény. Kádár József, debreceni lakos, péksegéd az erdőn üvegdarabokkal felvágta ereit. Kihallgatása során elmondta, hogy feleségétől elvált, munkanélkül volt és tettét, melyet már megbán, életuntsgból követte el. Súlyos sérüléssel a közkórházban fekszik. — Dohány tolvaj. Papp Sándor ujfahértói lakost a rendőrség tetten érte, midőn 3 kilogramm dohányt az utcán elakart adni. Letartóztatták és kiderült, hogy a dohányt Nánássy Sándor ujfahértói gazdától lopta. Az eljárást ellene megindította a rendőrség. — Kerékpár lopás. Hercz József molnár, Diószegi-ut 22. szám alatti lakosól az Erzsébet-malom gépházából ismeretlen tettes ellopta „Viktória“ gyártmányu 3000 korona értékű kerékpárját. A tettest körözi a rendőrség. — Verekedő részeg. Lukács Ferencné 80 éves és Takács Istvánné 82 éves Kinizsi-utcai lakosokat Nagy Imre Kinizsi-utcai lakos iltas állapotban összeverte. Súlyos sérüléseikkel beszállították az éltés asszonyokat a közkórházba, Nagy Imre ellen pedig a rendőrség az eljárást megindította.

— A Színház és Sport igen érdekes tartalommal ma jelenik meg. Kapható az összes újságárusoknál.

— Varga János és Tárca bronzműves, villany- és gázszerelő, vízvezeték, csatornázási iparosok. Battyány-u. 26. sz.

— Legrosszabb nyakkendőit ujjalakítják „Kolosné nyakkendő-teremben“ Rákóczi u. 23.

A közalkalmazottak ellátásának újabb biztosítása

Budapest, aug. 14. (N. St. t. j.) A kormány, mely már régóta tervezte a köztisztviselők természetben való ellátását, jelentős lépést tett ebben az irányban. A minisztertanács legutóbbi határozatával Schnetzler Ferenc tábornokot állította a tisztviselők ellátási vezérservének az élére. Schnetzler már erre vonatkozólag tárgyalásokba is bocsátkozott illetékes ténnyezőkkel.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* Ma Vig-est a Vigszínházban. Kitiűnő szórakozásban lesz része ma este a közönségnek a Vigszínházban. Az „Egyetértés színjátszó társaság“ tagjai és a Vigszínház elsőrendű tagjai együttes programmal Vig-estét rendeznek. Műsoruk csupa vidám aktuális újdonság, ének dal tánc és komédia lesz. 9 órakor a földszinti nagy körfolyosón zenés Confetti korzó Kiss Béla muzsikája mellett. Fellépnek, Gombos Lola, T. Sinkó Gizi, Arkossi Olga, Thémer modern táncoktató. Vadkerti Endre, Szvitlik Ferenc Varga Simi stbb. Nagy az érdeklődés, különösen a fiatalság körében, akik erősen kívánnak a hangulatos estére. Jegyek a pénztárnál előre válthatók. Kezdeté 8 órakor,

* Fővárosi művészek a Vigszínházban. A József kir. herceg fővédnöksége alatt állón „Menekülteket védő szövetség“ a menekültek felségélyezésére nagyszabásu művész estélyeket rendez f. hó 17. 18. 19 és 20-án a Vigszínházban. A szenzációs műsor keretében kiváló fővárosi művészek lépnek fel. — Szent István napján mérsékelt helyáru délutáni előadást is tartanak. A jegyeket a Vigszínház pénztára árusítja.

* Rejtélyes történetek. Poe Edgar világ-hírű öt elbeszélése filmen, kitűnő beállításal és elsőrangú rendezéssel osztatlan tetszést aratnak az Aranybika moziban. Nem lesz ember, aki ezekben a képekben ne találja teljes gyönyörűséget. Ma utoljára lesz műsor.

* Boerlingtoni Jaguár I. Pearl White a szépséges amerikai színésznőt legjobb szerepében látjuk ezen a filmen, melynek története egy gazdag család viszáját adja, igazi amerikai izű érdekesítő rejtélyekkel. Ma utoljára az Apollóban.

* Cirkusz apachok IV. befejező rész ma utoljára az Urániában.

* A mozik hétfői műsorai Glyn Ellinor világhírű regénye az „Érdekházasság“ 5 felvonásban az Urániában. — Az Apollóban: „Az éj királynője“ dráma 6 felvonásban.

Ki a gyilkos?

Budapest, aug. 14. (N. St. t. j.) Rigóczy György, akit a bíróság 12 évi börtönrre ítél a Lipóti körúti gyilkosság miatt, perének újra való felvételét kérte. Azt állítja, hogy Hubay Ferenc XXXXX gyilkolta meg Verebely bankigazgatót, ő csak hencégésből vállalta magára az egész vádat.

SPORT

A debreceni katonai körlet atletikai, uszó és céllövő bajnokságainak részletes műsora

Atletika. 19-én előmérkőzések kezdete és besosztása a nevezések számától függ. 20-án délután 3 órai kezdettel a nagyerdei sporttelepen. 1. Felvonulás. 2. 100 m. síkfutás. Tisztek és önkénteseknek. 3. u. a. altiszteknek. 4. u. a. legénységnek. 5. Súlydobás tisztek, altisztek, legénység részére. 6. Járőverseny, csapatverseny 1 altiszt 3 ember (legénység). Könnyű tábori felszereléssel: szolgálati fegyver, tölténytáska, oldalfegyver és sapka kb. 1—2 km. távon. 7. 400 m. síkfutás tisztek és önkénteseknek. 8. Kézigránátdobás: tisztek, altisztek és legénység részére. Távdobás 2 m. sávba. 9. 400 m. síkfutás. Altisztek és legénységnek. 10. Gerelydobás. Tisztek, altisztek és legénységnek. 11. Magasugrás. Tisztek, altisztek és legénységnek. 12. 1000 m. síkfutás. 13. Rudugrás. 14. Diszkoszdobás. 15. Távolugrás. 16. Csapatlövészet stafétája. 44x100 m. távolságon (osztályonként a 4 legjobb futóval). Tudnivaló: A versenyzők tetszés szerinti számban indulhatnak. A legtöbb pontszámot elért versenyzők külön díjaztatnak. Büntetés alatt állók nem versenyezhetnek. Úszás 21-én délután 6 órakor a Margit-fürdő uszodában: 1. 100 m. gyorsúszás tiszteknek és önkénteseknek. 2. 100 m. mellúszás tiszteknek, altiszteknek, legénységnek. 3. 160 m. úszás altisztek részére. 4. 100 m. hátúszás tiszteknek, altisztek és legénységnek. 5. 60 méter úszás legénység részére. 6. 3x60 m. veyes staféta (mell-, hát-, gyorsúszás). 7. Műugrás. 8. Vízilövés helyőrségenként összeállított csapatokkal. Céllövés 19-én délelőtt 8 óráig kezdődően a katonai lövész 100 tancéltábla lövészek, altisztek, legénységnek (3 lövés szolgálati fegyverrel). 3. 100 között 6 fedetten fekvő és eltűnő alakra. Csapatverseny 1 tiszti, 2 altiszt, 3 ember (legénység) részére. 3. Püztolyalövés tisztek részére 50 lépés távolságra. Tudnivaló: A lövések száma 5 l. fekvő, 11. térdelő, 11. álló helyzetben, IV. és V-ik lövés tetszés szerint.

A MAI mérkőzéseket Puskás István bíró vezeti.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRÓPÁL

Valutánk értékének javítása

A modern kapitalista társadalmi rend gazdasági életének egyik alapvető intézménye kétségkívül a pénz. A gazdasági forgalomban a pénz kétféle alakban fordul elő: egyrészt ércpénz, más részt pedig bankjegy alakjában. Az ércpénzt másképpen valutapénznek is nevezük. Rendezett valuta viszonyok között élő államban a pénz e kétféle alakja között nem szabad semmiféle diszarációnak lenni. A bankjegyértékének tehát mindig egyenlőnek kell lennie annyi arany korona (frank, márka, font, rubel stb.) értékével, ahány pénzegységre a bankjegy szól. A háború előtt az összes modern államokban többé kevésbé ilyen ideális pénzvviszonyok uralkodtak. A nemzetközi pénzforgalomnak, dacára a valuták országoként való különbözőségének, nem voltak tehát nagyobb valuta technikai akadályai.

A háború rendkívüli költségessége és hosszadalmassága fokozatosan megszüntette ezeket az ideális valutáris állapotokat. A hadviselő államok kénytelenek voltak egymással a háborús pénzgazdálkodás órági kisegítő eszközéhez a pénzrosszabbításhoz folyamodni.

Az állam a nemesérc érmek kibocsátását teljesen beszünteti, a jegybanknak megtiltja a bankjegyek aranyérmekre való beváltását (megszünteti a készfizetések felvételét) és növekvő kiadásait új, fedezetlen bankjegyek kibocsátása által fedezi. E fedezetlen bankjegyeket azonban nem az állam maga bocsátja ki, hanem a jegybank útján hozza forgalomba. E művelet technikai keresztülvitelének módja a következő. Az állam a jegybanktól a szükséges összegeket kölcsönveszi. A kölcsönről a jegybanknak kötelezvényt állít ki és egyseremind a bankalutalomok hatályon kívül helyezésével a jegybanknak megengedi, hogy a kölcsönösszeg erejéig fedezetlen bankjegyeket nyomtathasson. A bankjegyek ezáltal megfosztanak egyedüli biztosítékuktól az arany és a bankszerű fedezettől és lényegükben papírpénzzé változnak át. Sokkal tisztább munka volna, ha az állam a jegybank ügyeibe egyáltalán nem avatkozna, hanem maga bocsátana ki kényszerfolyamu papírpénzt.

Ebben az esetben a bankjegyek bonitása megmaradna. Amde ilyen körülmények között az állami papírpénz senkinek sem kellene, illetőleg a bankjegy és papírpénz között olyan diszaráció keletkezne, hogy az állam az ő papírpénzéért ugyiszólva semmit sem kapna. — Épen ezért a hadviselő államok kivétel nélkül a pénzrosszabbításnak imént vázolt, reájük nézve igen kényelmes, de közgazdasági hatásaiban ennél veszedelmesebb módját választották.

A helyzet tehát ma Európaszerte az hogy talán az egy Anglia kivételével, a háboruban résztvevő összes államok valutája megromlott. A valutaérmek a pénzforgalomból elűntek, a bankjegyek értéke pedig tetemesen azok aranyértéke alá süllyedt, más szóval a bankjegyek állami papírpénzjegyekké változtak át.

A háboruban résztvevő államok valutája természetesen nem egyenlő mértékben romlott meg. A valuta elromlása elsősorban attól függött, hogy az illető állam mennyi papírpénzt bocsátott ki. A jegybank tartalékai ugyanis, legalább jelentékeny részükben, nem vonatnak el eredeti rendeltetésüktől és így az összes kibocsátott bankjegyekre nézve továbbra is némi fedezetül szolgálnak. A valuta értékelése másodsorban attól függ, hogy milyen az illető állam hitelképessége. Mivel virágzóbb annak közgazdasági élete, kedvezőbbek külkereskedelmi és fizetési mérlegének, továbbá államháztartásának viszonyai, annál kedvezőbbben fogja papírpénzét a nemzetközi pénzpiac felvenni. Ezért annyira rossz a mi valutánk és javul állandóan azoknak az államoknak a valutája, amelyek a termelő munkát már felveszték és fizetési mérlegüket állandóan javítják.

Igen nagy baj az is, hogy valamely megromlott valutájú állam bankjegyeinek értékelését nem egy a mindennapi élet forgalagán felül álló szerv, hanem a nemzetközi pénzpiac végzi. A valuta értékelésénél tehát sohasem érvenylenek a tárgyi szempontok, hanem

amint azt különösen a mi valutánk szomorú sorsánál is látjuk, az értékelést jórészt politikai érzelmek és önző üzérkedés eredménye is. Ennek a folyamánya azután az, hogy a valutának kétféle kurzus alakul ki: a valuta külső, vagy nemzetközi értéke és annak belső értéke, amely a pénz belföldi vásárlóképességében jut kifejezésre. A valutának ez a kétféle kurzusa a zavart még inkább növeli és tág teret nyit a legerkölcstelenebb valutaszpekulációknak.

A pénz elsősorban csereeszköz. Ezt a szerepet azonban a pénz csak úgy töltheti be teljesen, ha értéke állandó, vagyis ha a javak értékelésénél állandó értékéről képes szolgálni.

További fontos szerepe pedig az, hogy a közgazdasági életben mint értékgyűjő, értékképviselő eszköz szolgál. A megromlott valuta ennek a feladatának sem képes megfelelni.

Már magából a valuta folytonos értékcsökkenéséből is óriási közgazdasági bajok származhatnak. Még ennél is súlyosabbak azonban azok a csapások, amelyek a valuta értékének zuhanásából erednek. Gondoljunk csak arra, mit jelent az a mi közgazdasági életünkre nézve, hogy a korona értéke a háború előtti 105 centime-ről, a nemzetközi forgalomban 3-5, a belső forgalomban k. b. 5-10 centime-ra zuhan. Elérteketlenedett koronánkkal a külföldön vásárolni ugyiszólva nem is tudunk, a nemzetközi áruforgalmat a költséges, nehézkes és gazdaságilag káros re-kompenzációs eljárással tudjuk csak úgyahogy lebonyolítani. A belföldi forgalomban pedig az árak fantasztikus magasságig emelkednek és egyes társadalmi osztályokat önhibájukon kívül koldusbotra juttatnak, másokat pedig, akiknek elég szerencsésük és ravaszáguk van az egészélen konjunkturák kihasználására, érdemtellenül óriási vagyonokhoz segítenek.

A jövedelemelosztás természetes, egészséges menete tehát teljesen megzavarodik és mindez óriási gazdasági és szociális bajok forrásává válik, amelyek esetleg az állam rendjét is felbomlással fenyegethetik.

Az előadottak után nem szorul további bizonyításra, hogy a magyar állam legsürgősebb és mulhatatlan kötelessége, hogy katasztrofálisan megromlott valutáris viszonyaink rendezéséhez lásson.

A teljes valutarendezés célja más nem lehet, mint az, hogy az állam a most cirkuláló, bankjegyek nevezett papírpénzt a forgalomból kivonja, megsemmisítse és helyébe teljes értékű aranyérmeket és bankszerűen fedezett kifogástalan borítású bankjegyeket bocsásson ki.

Erre a megoldásra azonban komolyan csak akkor gondolhatnánk, ha úgy gazdasági életünk, mint államháztartásunk helyzete teljesen konszolidálnánk és módunkban állana az ezen rendezéshez szükséges anyagi eszközök előteremtése. Amde a békeszerződés országunkat feldarabolta, nyersanyagforrásainkat, termelő tőkünket elszedte, államháztartásunk évi deficitje sok-sok milliárd és végül nyakunkon ül a békeszerződés e szörnyszülőtte: a jóvátételi bizottság, amely csak azt lesi, hogy némi bevételi feleslegeink legyenek, amiket tőlünk elrabolhasson. Addig tehát, amíg integritásunkat helyre nem állítjuk, amíg az entente lehetetlen követeléseitől el nem áll, a végleges megoldás helyett, más átmeneti intézkedésekhez kell folyamodnunk.

Azzal ugyanis tisztában kell lennünk, hogy mindazok a pénzügyi bűvészkedések, amiket egyes pénzügyi magántudósok valutánk azonnali szanálására javasolnak, komolyan számba sem jöhetnek. A papírpénz, mint olyan, nem érték, hanem az állam kötelezvénye. Az államnak nem szabad tehát arra törekednie, hogy bárminő obskurus transakcióval adósságairól megszabaduljon, hanem vállalt kötelezettségeiért becsületesen helyt kell állania.

Valutánk helyzetén a jelenlegi viszonyok között épen úgy nem tudna segíteni egy, még a legradikálisabb módon keresztülvitt devalváció sem. Ez a devalváció valutánk értékét egyáltalán nem tudná stabilizálni, a pénz iránti bizalmat pedig annyira megrendítené, hogy a

pénz értékét emelés helyett még inkább súlyosítaná.

Ehez járulnának a devalvácó óriási közgazdasági igazságtalanságai, amelyek egyeseket önhibájukon kívül minden vagyonuktól megfosztanának, másokat pedig vagyonokhoz juttatnának.

Valutáris viszonyaink javításánál ezidő szerint két célt kell magunk elé tűznünk: az egyik, a sürgősebb, valutánk stabilizálása, a másik atávollabbi: valutánk értékének fokozatos javítása.

Valutánk stabilizálása alatt azt értjük, hogy egyelőre legalább azt törekedjünk elérni, hogy valutánk értéke bizonyos árfolyamérték körül változatlanul megmaradjon. Gazdasági viszonyaink ebből folyó fokozatos javulása után mintegy önmagától fog a kitűzött második célhoz; valutánk értéke állandó emelkedésének eléréséhez vezetni.

A nemzetközi pénzpiacra a papírpénz értékelésénél, a piac egyéb tényezőitől eltekintve elsősorban az illető ország külkereskedelmi és fizetési mérlegének állapotát továbbá államháztartásának helyzetét veszik alapul. Ebből következik, hogy valutánk értéke emelésének egyedüli célravezető módja csak az lehet, ha az említett két irányban igyekezünk kedvező eredményeket elérni. Ezt az eredményt pedig csak úgy érhetjük el, ha mentől kevesebbet fogyasztunk, mentől többet termelünk és végül ha mentől radikálisabb eszközökkel igyekezünk államháztartásunk helyzetét legalább elviselhetővé tenni.

Nem tagadhatjuk, hogy óriási nehézségek azok, amelyekkel az említett célok elérésénél meg kell küzdenünk. De talán még sem olyan nagyok ezek a nehézségek, hogy ne lehetne reménységünk arra, hogy a magyar nép őseréje, ősrégi kultúrája és rendkívüli intelligenciája ne volna képes velük sikeresen megbirkózni. Pénzügyi kormányunknak arról sem szabad azonban megfeledkeznie, hogy a magyar nemzetre nézve, jelenlegi szomorú helyzetében, bizonyos intézmények és társadalmi osztályok fentartása és fejlesztése fontosabb lehet, mint valutánk értékének mindenáron való megjavítása. Még valutánk értékemelkedésének rovására sem szabad tehát az országnak oly kiadásokat sajnálnia, amelyek a magyar nemzeti hadserög fejlesztésére és a megszállott országrészekről hozánk menekült magyar intelligencia fentartására szolgálnak, mert ne felejtsük el, hogy ha integritásunk helyredáll, a magyar valuta nehéz kérdése is önmagától meg fog oldódni. Márffy Ede.

Eladó ház

Simonffy-utca elején nagy jövedelmet hajtó sarok ház eladó. Dezső L. Maróthy-u. 19.

Termelők figyelmébe!

Minden termelő személyére szóló felhívást kapott, hogy a rá kivetett gabonamennyiséget sürgősen szállítsa be.

A 38500—1920. Ke. M. sz. miniszteri rendelet 14-ik §-a szerint, ha a termelő a reá kirótt gabonát 1920. augusztus 31-ig be nem szolgáltatja, az elsőfokú közigazgatási hatóság az 1916. évi IV. t.-c. II. §-a értelmében az illető termelőre a kivetett gabonamennyiség forgalmi árának 3-szorosát kitevő kártérítő összeget szab ki. A kártérítő összeg kiszabása a cselekmény elkövetőinek büntetőjogi felelősségét nem érinti. Ennélfogva saját érdekében figyelmeztetjük a termelőket, hogy beszállítási kötelezettségüknek most már haladéktalanul, de legkésőbb augusztus 31-ig következmények terhe mellett eleget tegyenek.

Debreczen, 1920. aug. 13.

Röszélemezési Igazgatóság.

URANIA	APOLLO
Vasárnap	Vasárnap
Cirkuszapachok IV.	Burlingtoni Jaguár
Amerikai kalandortörténet	Amerikai kalandortörténet
8 felvonás.	4 részben
Befejező rész.	24 felvonásban
Előadások 7 és 9-kor.	Előadások 7 és 9-kor.
ARANY BIKA MOZI	
Vasárnap	
Rejtelmes történetek	
Dráma 5 felvonásban.	
Előadások 7 és 9-kor.	

Megérkezett!

BLATTNER GYULA

üzletében Debreczen Ferencz József ut 89.

„ROYAL” szállodával szemben.

Alapítási év 1801.

AJÁNL :

Mindennemű üveg és porcellán árukat, tábla üveget. Gittet raktáron tart. **Pontos és gyors kiszolgálás, előnyös bevásárlási forrás viszonteladók számára.**

Üvegezés és képkeretezés.

Dollárt, sokolt, lelt

vásárvasárnapján is egész nap a legmagasabb áron vásárol

RANKAI
bankirodája Debreczen
Degenfeld-tér 6. szám

Olcsó hus!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a József kir. herceg-utcai székünkben a friss **marhahus 56 K A juh-hus 52 K Borju hus 54 K**

A Pásti-utcai kórszerékben is ezen árakban kapható, valamint a csarnok székünkben is. Tisztelettel

Grósz Nagy Mihály.

Császárszállási homoki ó és uj

FAJBORAIT

hordószámra és le-
: üvegezve ajánlja :

CSANAK JÓZSEF
kereskedelmi részv. társaság.

A kenyérsütés szabaddátétele

Minthogy a 25000 koronán felüli jövedelemmel bíró ellátatlan közönség a vonatkozó kormányrendelet értelmében augusztus hó elsejétől kezdődőleg hatósági lisztellátásban nem részesül, a közönség kenyérellátásának könnyítése végett a kenyérsütést szabaddá teszem. Ehez képest, mindazok, akik a kenyérnek iparszerű, vagy háziiparszerű előállítására az iparhatóságtól, illetve rendőrhatalóságtól szabályszerű engedélyt nyertek, a kenyéret szabadon készíthetik és árúsihatják.

Hasonlóképpen szabaddá teszem a levesbe való tészta, (száraz tészta, tarhonya stb.) továbbá a kenyérral azonos elbírálás alá eső egyéb sütemények és sült tészták forgalmát is.

Ezt a rendelkezést abban a feltevésben teszem, hogy a kibocsátandó közérlelmezési miniszteri végrehajtási utasítás ugyanilyen intézkedést fog tartalmazni.

Debreczen, 1920. aug. 14.

ZÖLD tb. tanácsnok.

Lisztkönyvek kiosztása

Értesítjük a lakosságot, hogy az új lisztkönyvek kiosztása a lisztirodákban folyó évi augusztus 15-től kezdődőleg további intézkedésig vasárnap d. e. 9-től 11 óráig, hétköznapokon d. e. 8-tól 1 óráig, d. u. 3-tól 5 óráig tart.

A testületek lisztkönyvei a testületi lisztirodában Csapó-u. 15. sz. alatt átvehetők.

Közérlelmezési ügyosztály.

HIRDETMÉNY

A debreceni református egyháznál több helyekre villany bevezetése határozottan el, ezen munkálatok elvégzésére ajánlatok adhatók be e hó 22-ig alólírott gondnoknál minden nap d. e. 8-9 és 12-1 óra között.

Debreczen, 1920 aug. 13.

BÁTHORI KÁLMAN, elnök.

KARDOS LÁSZLÓ-nál

Kossuth-utca 9.

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK :

Pamut és lenvásznak, siffonok, batistok NŐI és FERFI fehérneműek. Intézeti kelengye leányok és fiúk részére. Zefir barchet, Faron, flanel. Fürdő ruha, kötény, fejkendő. Asztalnemű, ágynemű. törülköző, törle. HARISNYA, ZSEB-KENDŐ. Matracfelme, lószőr, szalmazsák. Cérna, himzőpamut, csipke, himzés.

MENYASSZONYI KELENGYE

Alapított 1831. Telefon 113.

IFJ. NÁNÁSSY LAJOS

villanyszerelő mester

Műhely és üzlet Péterfia-u 37.

Sestakertben

Andrássy-uton 428 négyszögöl kitünő termő szőlő, gyümölcsös és egyszerű nádas pajta és a rajta levő terméssel azonnali átvételre eladó. Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

Görögdinnye kilogrammo ként 1 K

Sárgadinnye kg.-ként 1 K 50 fill.

Paradicsom kilogrammonként 2 K

és egyéb zöldségféle naponta nagyobb mennyiségben is kapható a

„MACSI” uradalom

zöldségüzletében

Hatvan-utca 1. sz. (Püspöki palota)

ÁLLANDÓ NAGY BUTOR

KIÁLLÍTÁS!

Dus választék, saját készítésű modern lakberendezési cikkekben u. m.: háló, ebédlő, uriszoba valamint ülő butorokban. — Olcsó butorokban is nagy választék

Killer Ede butorgyáros cézegnél

Ferencz József-ut 68.

Kátránypapír

Oltott mész

Darabos mész

vagontételekben azonnali szállításra megrendelhető

Bartha István

építkezési anyag kereskedőnél
Ispotály-ut 3b. Telefon 785.

Eladó ház

Széchenyi-utca elején több lakással, de különösen egy 3 szobás nyugodt és csendes udvarra nyíló kerti lakással eladó Dezső László Maróthy-u. 19

**Borsajtók, szállózuzók, ten-
geri morzsolók, ekék, vető-
gépek, gazdasági szekerek
azonnal beszerezhetők a**

Debreczeni

Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaságnál

(Gyártelep: Varga-hegy, Déli sor 19. szám. a.)

Ugyanott kerékrái megszorítások hidegen sajtoló ráffelhuzó gépen néhány perc alatt eszközölhetők.

Eladó a Bodán potom árért

1064 négyszögöl föld, rajta egy kis lavás, mely kevés javítással lakhatóvá tehető, egy szoba, konyha, az egész rögtön átvehető

ára 20 ezer korona!

Van pedig a Boda-szőlőskertben a IV-ik dűlőben, azelőtt az ifj. Monori Imre u tulajdona volt, éppen szemben van a Monori család fehér bádogtetős nyaralójával. Van benne néhány gyümölcsfa, szőlőtelepítésre igen alkalmas lenne.

A „Boda szőlőskert” a Debreczen—Böszörmény között levő Zelemér megállóhoz gyalog 20 perc járás.

Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Családi ház

Veres-utcán két rendbeli lakás, nagy telek, jóvizű kut és istállóval alkalmas helyiséggel eladó, — Dezső László irodája, Maróthy-utca 19.

Raktáron tartok mindenféle kész lószerszámokat és minden szakba vágó cikket

Prahács József.

A Mester-u. elején a Mester-u.-ból benyíló legelső utcában, a Mester-u. sarkához 3-ik ház a

Garay-u. 28. számú

szép magas, földszintes ház eladó, modern 3 szobás utcai lakással, előszoba, konyha, kizikamara, felszerelt fürdőszoba, belső angol klozet, teljesen alapincézve, ezen utcai lakásban lakik a ház tulajdonos urnöje és ezen lakrészt összes mellékhelyiségeivel május 1-re át lesz adva a vevő részére beköltözhetőre.

Ha azonban a vevőnek szüksége volna lakásra, ugy részére rögtön kiüríthetünk az udvari többi lakrészekből egy szobát és egy világos pincésobát

3 épület, több lakosztály, villanyvilágítás, jó vízi szivattyús kut, vízvezeték-csatorna bevezetve, külső angol klozetek, letéglázott udvar.

ára 320 ezer korona

E ház érdemes a megtekintésre!

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Ha szép akar lenni?

Korzó arczkremet és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperecikkek. kötszerek, Irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők le a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapított 1888. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.

15962/1920.

Hirdetmény

Debrecen város haszonbérbe adja a

1. A Tejgazdaság telepét a hozzácsatolt 304 bath. hold földdel együtt 1920 október 1-től 3 évre.

2. A szikgáti cserépvetőből elszakított 16. számú 200 holdas parcellát az épületekkel együtt 1920 október 1-től egy évre.

3. Ugyancsak a szikgáti cserépvetőből percellázott a szoboszlai országúttól északra fekvő 2—15 számú, a szoboszlai uttól délre fekvő ad 1—28 számú és ezektől délre fekvő 1—11 számú együtt 54 8/10-tíz holdas parcellát 1920 október 1-től egy évre.

A 2—15 számú parcellákra — melyek együtt 81 hold és 809 négyszöglet tesznek ki, — továbbá az ad 1—28. 1—11 számú parcellákra — melyek együtt 252 hold és 445 négyszöglet tesznek ki — együttesen és minden parcellára külön-külön is meg lesz az árverés kísérelve.

Az árverés 1920 évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartatik. Árverési feltételek a számvevősnél a parcellázási térképpel együtt megtekinthetők.

Debrecen, 1920 évi augusztus hó 13.

A városi tanács.**Eladó ház**

Szent Anna-utcán jövedelmező bérház nagy telekkel eladó. Dezső László Maróthy-u. 19.

Uj liszt-könyveket előjegyzésre elfogad

Böör Kálmán

fűszer és csemege kereskedése. CSAPO-U. 39. SZ.

KISS FERENCZ

női szabó
Piao-u. 56.

Isolés munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-écs szabásza.

15056/1920

Hirdetmény

A Debrecen tulajdonát képező föld birtokok közül 1920 évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében megtartandó nyilvános árverésen az alábbiak fognak bérbeadni.

1. A Vajdhalpos és hozzácsatolt 905 h. és 1281 négyszögöl területű városi birtok 1920 évi október 1-től 1926 évi szeptember hó 30-ig terjedő hat évre.

2. A Boldogfáti kert és a mikepércsi ut közötti 37 hold és 335 négyszögöl föld 1920 évi október 1-től hat évre.

3. Az apafi vasúti átjárótól északra fekvő 3/4 hold föld 1920 október 1-től egy évre.

4. A hadházi-ut és a máv. pályatest közötti 1 hold föld 1920 évi október hó 1-től egy évre.

5. A Salétrom-laktanya és a lovarda közötti föld terület 1920 évi október hó 1-től egy évre.

6. A vámospércsi-ut és a máv. pályatest közötti 2 hold és 437 négyszögöl föld 1920 évi október hó 1-től három évre.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi számvevősnél bárki megtekintheti.

Debrecen, 1920 évi augusztus hó 13.

A városi tanács.

Nyitvaszlapok, cigarettahüvelyek és szipkák nagy választékban kaphatók

Özv. FILFINÉ, PÉTERFIA 32.

PAULO LAJOS**Hordó és fameg-munkáló üzem****PESTI-UTCA 2.****Javitások gyorsan és jutányosan.****Zárt ajánlati versenytárgyalási és nyilvános árverési hirdetmény**

Debrecen sz. kir. város tejgazdaságának tulajdonát képező, a tejközpont Ferenc József ut 26—28 sz. pinchelyiségében levő 2 literes üvegek, 2 drb. jégsekrény, tejkiosztó sátrak, különféle gépek és villanymotorok zárt ajánlati versenytárgyalás és nyilvános árverés útján a helyszínen eladatnak.

Az eladásra kerülő fenti tárgyak, ugyancsak az azokról készített pontos leltár a tejközpont fent említett helyiségeken f. évi augusztus hó 8-tól kezdve délelőtt fél 2-től 12-ig és délután 3—5 óráig megtekinthetők.

Ajánlat tehető az összes eladásra kerülő ingóságokra egy tömegben, vagy pedig egyes tárgyakra is külön-külön.

A zárt borítékba tett ajánlatok „Zárt ajánlata X. Y.-nak a Debrecen sz. kir. város tejközpontja tulajdonát képező ingóságokra” felirással 1920 évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig dr. Magoss György tiszti főügyészhez adandók s ugyanott 4000 K bánatpénz gyanánt letétbe helyezendő.

Elkésve beérkezett zárt ajánlat figyelembe nem vétetik.

A nyilvános árverés 1920 augusztus hó 19-én délután 4 órakor tartatik meg a tejközpont helyiségében, az árverési szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben az árverelő bizottság kezéhez bánatpénzzel letenni.

A zárt ajánlati versenytárgyalás és a nyilvános árverés eredménye felett Debrecen sz. kir. város tejgazdasági felügyelő bizottsága határoz, mely bizottság a döntésnél a legmagasabb ajánlathoz vagy ígérethez köve nincs s jogosult a zárt ajánlati versenytárgyalás és nyilvános árverés eredményét j. vá nem hagyni s az eladásra kerülő tárgyak értékesítése tekintetében másként intézkedni.

A felügyelő bizottság döntéséig az ajánlattevők kötelezettségben maradnak.

A zárt ajánlat vagy nyilvános árverési ígéret elfogadása esetén az ajánlattevő a megvett ingóság árát készpénzzel azonnal fizetni köteles s az ingóságok elszállításáról azonnal gondoskodni tartozik.

Debrecen sz. kir. város
tejgazdasági felügyelő bizottsága

Szobafestést és mázolás

a legjutányosabb árban készít

KELEMEN SÁNDOR

szobafestő és mázoló
Szolid, jó munkáért 25 év óta fennálló cégem kezkesedik.

Lakásom: Kölcsey-utca 16. szám.

TEGDÉS JÁNOS

Női, férfi és katonai egyenruhát és elegáns sapkákat jutányosan készít
PÉTERFIA-UTCA 60. SZÁM.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bankszolgá
és egy kifutó f.u. azonnal felvétetik Jelentkezhetnek Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Vételre
keresek helyben vagy vidéken vegyeskereskedésnek alkalmas házat és 30 40 holdas jó földet épülettel. Bures József Fűzes gyarmat Békésm.

Eladó
Vargakertben 600 négyszögöl föld. Festett asztalok. Értekezni Késes-u. 85. sz.

Keresek bérletet
5-től 50 holdig mikepércsi és szoboszlói köves utak közötti részen. — Cim a kiadóban.

A debreczeni

vadászszőlőaljnál 4 konyháról kikérülő jó zsíros moslék azonnaltól kezdve eladó. Értekezni lehet az élelmező tisztánál Péterfia laktanya.

Boroshordók

eladók Vár utca 8. szám.

Középkorú

gyermekhez jól értő száraz dadát keresek azonnaira. Szent Anna-u. 7. sz. 1. emelet.

Eladó

Petői-tér 7 és 8 szám a. ugynevezett Telekdy-fürdő összes kávéházi, fürdő berendezéssel együtt. Értekezni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

KRAUSZ ALBERT

betoncserep és cementáru gyára
DEBRECEN, Kishegyesi-ut 2.

(Kisállomás mellett.)

Ajánl legjobb minőségű

könnyű betoncserepet

kutgyűrűt, betoncsövet
köport, mozaik, keramit és cementlapokat.

14734—15959/1920.

Arverési hirdetmény

Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az alábbi házastelkek eladására 1920. évi augusztus hó 24-én, kedden délelőtt 10 órakor a városháza tanácsstermében (34. sz.) nyilvános szóbeli árverést fog tartani.

Árverésre kerülnek:

1. Homok u. 30. sz. házastel. kikiált. ára 22660 K
2. Hadházi-u. 16. " " " 32000 K
3. József kir. hg.-u. 46. sz. " " " 88000 K
4. Vörösmarti-u. 13. sz. " " " 204050 K
5. Wesselényi-tér 9/10. sz. " " " 161000 K

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka. Részletes árverési feltételek a városi számvevőség 10. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1920 aug. 13.

Városi tanács.

RISBIRTOK 16 magyar hold fekete vizes talaju aljhomok köves uton 12 km-terre konyhakertészetre különösen alkalmas, eladó Dezső L. Maróthy utca 19.

Pálinkafőző üstök és mosó üstök

vörösrézből megrendelhetők

Máthé András
rézműves mesternél, Ujpest
Zrinyi-utca 10.

GYARMATHY MIKLÓS

autó-, motor és gépaikat-
részek készítő műhelye.

Elvállal bárminemű fogaskerékmarás
specziális gépmunkákat, autogén hegesztés. Gummivulkanizálás stb. stb.

Piacz-u. 42. Telefon 2-99.

Ugyanott egy 16 H. Modern nyitott
Laurin és Klement autó eladó.

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag
Rózsa Virágcsarnokba

Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület.) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

GYÁSZESZETEK ALKALMÁVAL FORDULJON BIZALOMMAL

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézetéhez. Debrecen, Dégenfeld-tér 4.

Hol temetése a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig a legolcsóbb árban személyes felügyelet mellett eszközöltetnek. Exhumálást és hullaszállítását vállalunk. Koszorúk választékban.